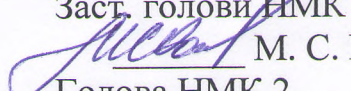

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

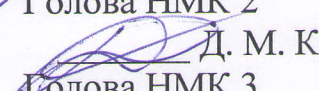
Кафедра документознавства та української мови (№ 801)

ЗАТВЕРДЖУЮ

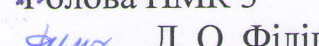
Заст. голови НМК 1

 М. С. Романов

Голова НМК 2

 Д. М. Крицький

Голова НМК 3

 Л. О. Філіпковська

« 31 » 08 2021 р.

СИЛАБУС ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Загальне термінознавство

(назва навчальної дисципліни)

Спеціальності: усі спеціальності, за якими відбувається підготовка здобувачів в університеті

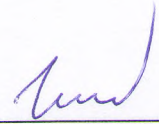
Освітні програми: усі освітні програми відповідних спеціальностей, за якими відбувається підготовка здобувачів в університеті

Рівень вищої освіти: *перший (бакалаврський)*

Силабус введено в дію з 01.09.2021 року

Харків – 2021 р.

Розробник: Гирич З.І., д.п.н., доц., професор
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь та вчене звання)

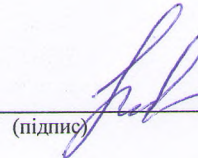

(підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри
документознавства та української мови (№ 801)

Протокол № 1 від « 30 » серпня 2021 р.

Завідувач кафедри к. філософ. н., доцент
(науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

А.Є. Прилуцька

(ініціали та прізвище)

Погоджено з представником здобувачів освіти:

Буй Дик Монт

Л.Буй Дик
(підпис)

Л.Буй Дик
(ініціали та прізвище)

1. Загальна інформація про викладача

Гирич Зоя Іванівна, д.п.н., доцент. З 2019 року викладає в університеті наступні дисципліни:

- науково-дослідна робота;
- основи медійної культури;
- наукові українськомовні комунікації;
- українська мова як іноземна.

Напрями наукових досліджень: дидактика професійної освіти, лексикографія, зіставний аналіз мов, теоретичні основи створення й використання нових методичних систем навчання нерідної/іноземної мови, проблеми моделювання структури і змісту навчальних курсів, теорія і практика розробки навчальних програм різних типів та рівнів, проблеми теорії і практики створення навчально-методичних комплексів, теорія і практика створення та використання діагностуючих систем і методик, методика формування іншомовної комунікативної компетенції майбутніх інженерів, методика реалізації рівневого підходу в навчанні нерідної/іноземної мови.

2. Опис навчальної дисципліни

Семестр, в якому викладається дисципліна – 1 семестр.

Обсяг дисципліни:

3 кредити ЄКТС (90 годин), у тому числі аудиторних – 48 годин, самостійної роботи здобувачів – 42 години.

Форми здобуття освіти

Денна, дистанційна, дуальна.

Дисципліна – вибіркова.

Види навчальної діяльності – лекції, практичні заняття, самостійна робота здобувача.

Види контролю – поточний, модульний та підсумковий (семестровий) контроль (залік).

Мова викладання – українська.

Необхідні обов'язкові попередні дисципліни (пререквізити) – Українська мова як іноземна (рівень B1).

Необхідні обов'язкові супутні дисципліни (кореквізити) – Українські студії.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета

Вивчення навчальної дисципліни «Загальне термінознавство» полягає в формуванні у студентів загального уявлення про термін як мовну одиницю; ознайомлення студентів із головними проблемами термінології як науки, історією становлення термінології; дослідження функціонування термінів у понятійно-інформаційних системах і комунікативних процесах; навчання робити порівняльний аналіз терміносистем іноземної та рідної мов; знаходження перекладацьких еквівалентів термінів; досягання адекватного перекладу науково-технічних текстів.

Завдання:

- вивчити базові поняття термінології як лінгвістичної науки про терміни та терміносистеми;
- розкрити шляхи вирішення загальнотеоретичних проблем термінології як складової загального мовознавства, природи терміна, його інтернаціоналізації та лексико-семантичної структури;
- висвітлити шляхи виникнення та семантичні особливості терміна і терміносистем;
- сформувати навички дослідження та систематизації лексикографічних та термінологічних матеріалів.

Після опанування дисципліни здобувач набуде наступні **компетентності**.

Загальні компетентності:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети;
- здатність виявляти ініціативу та підприємливість;
- здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Фахові компетентності:

- здатність відстежувати тенденції розвитку предметної сфери шляхом проведення аналізу інформаційних потоків та масивів;
- здатність інтерпретувати інформаційні явища і процеси та формувати професійну світоглядну позицію.

Очікується, що після опанування дисципліни здобувачем будуть досягнуті наступні **результати навчання** і він буде:

- створювати та реалізовувати затребувані споживачами інформаційні продукти та послуги;
- використовувати прикладні соціокомунікативні технології для організації ефективного спілкування на професійному, науковому та соціальному рівнях на засадах толерантності, діалогу й співробітництва.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовний модуль 1. Вступ до курсу

Тема 1. Термінологія як лінгвістична наука про терміни, її зв'язок з іншими дисциплінами

Форма занять: лекція, самостійна робота.

- Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.

- Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): мультимедійне обладнання.

Термінологія як лінгвістична наука про терміни.

Зв'язок термінології з іншими лінгвістичними дисциплінами.

Загальні проблеми термінології. Теорія терміна

- Обсяг самостійної роботи здобувачів: 3 години.

Опрацювання матеріалу практичного заняття. Формування питань до викладача.

Тема 2. Наукова термінологія: розвиток і перспектива

Форма занять: лекція, самостійна робота.

- Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): мультимедійне обладнання.

Формування концептуальних засад термінознавства.

Історія української термінології. Розвиток української термінології та її перспективи. Характеристика загальної проблематики.

- Обсяг самостійної роботи здобувачів: 3 години.

Опрацювання матеріалу практичного заняття. Формування питань до викладача.

Тема 3. Загальнотеоретичні проблеми термінології як складової загального мовознавства

Форма занять: лекція, самостійна робота.

- Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): мультимедійне обладнання.

Загальнотеоретичні проблеми термінології. Відношення термінології до наукознавства. Методологічні основи вивчення термінів. Методи дослідження системи термінів.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 3 години.*

Опрацювання матеріалу практичного заняття. Формування питань до викладача.

Тема 4. Об'єкт і предмет термінологічного дослідження

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.*

- *Практичне заняття на тему «Термінологічне нормування мови».*

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): мультимедійне обладнання.

Термін як об'єкт і предмет термінознавства.

Терміносистема як об'єкт та предмет термінознавства. Номенклатура як сукупність термінів, символів і назв. Термінологічне нормування мови.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 3 години.*

Опрацювання матеріалу практичного заняття. Формування питань до викладача.

Тема 5. Термін як предмет термінології

Форма занять: лекція, самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.*

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): мультимедійне обладнання.

Термін і слово. Критерії термінологічності мовної одиниці.

Формальна та змінювана структура термінів.

Система функцій терміна. Особливості термінів як лексичних одиниць наукових підмов.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 3 години.*

Опрацювання матеріалу практичного заняття. Формування питань до викладача.

Тема 6. Природа терміна

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.*

- *Практичне заняття на тему «Багатозначність терміна».*

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): мультимедійне обладнання.

Зв'язок терміна з поняттям. Логічна системність терміна.

Мотивованість терміна. Багатозначність терміна.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 3 години.*

Опрацювання матеріалу практичного заняття. Формування питань до викладача.

Тема 7. Структурно-словотвірна проблематика

Форма занять: лекція, самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.*

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): мультимедійне обладнання.

Словотвірні типи.

Продуктивність словотвірних типів у різних мікросистемах.

Процес стандартизації.

Процес регуляції словотвірних типів.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 3 години.*

Опрацювання матеріалу практичного заняття. Формування питань до викладача.

Тема 8. Терміносистема як предмет термінології

Форма занять: практичне заняття, самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.*

- *Практичне заняття «Лексична, граматична й словотвірна нормативність»*

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): мультимедійне обладнання.

Поняття норми у системі термінів.

Нормативна точність і системність термінології.

Лексична, граматична й словотвірна нормативність.

Наукові принципи нормалізації та уніфікації системи термінів.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 3 години.*

Опрацювання матеріалу практичного заняття. Формування питань до викладача.

Модульний контроль 1

- *Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): мультимедійне обладнання.*

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів – за необхідністю.*

Підготовка до модульного контролю.

Змістовний модуль 2. Система термінологічної лексики

Тема 9. Система термінів та її мікросистеми

Форма занять: лекція, самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.*

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): мультимедійне обладнання.

Система термінів, що виражає систему понять.

Місце системи термінів у лексичній системі мови.

Характер системи термінів і системи понять.

Система термінів і система номенклатури.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 3 години.*

Опрацювання матеріалу практичного заняття. Формування питань до викладача.

Тема 10. Організація термінологічних систем на рівні парадигматики

Форма занять: практичне заняття, самостійна робота.

- Обсяг аудиторного навантаження: 4 годин.

- Практичне заняття на тему «Терміни-антоніми та їх парадигматичні властивості».

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): мультимедійне обладнання.

Системна організація термінів на рівні лексико-семантичної парадигматики.

Роль синонімії в термінологічних системах.

Терміни-антоніми та їх парадигматичні властивості.

Гіпонімічна парадигма як одна із найважливіших категорій формування термінологічної структури.

- Обсяг самостійної роботи здобувачів: 3 години.

Опрацювання матеріалу практичного заняття. Формування питань до викладача.

Тема 11. Лексико-семантична структура термінів

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

- Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.

- Практичне заняття на тему «Семантика термінів».

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): мультимедійне обладнання.

Поняття лексичної семантики термінів. Термінізація загальноновживаних слів у термінотворенні. Семантична генералізація та семантизація у термінотворенні. Семантика термінів.

- Обсяг самостійної роботи здобувачів: 3 години.

Опрацювання матеріалу практичного заняття. Формування питань до викладача.

Тема 12. Інтернаціональні терміни, інтернаціоналізація та інтерслов'янізація термінів

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

- Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.

- Практичне заняття на тему «Словотвірна структура інтернаціональних термінів»

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): мультимедійне обладнання.

Місце інтернаціональних термінів у системі термінів національних мов.

Словотвірна структура інтернаціональних термінів.

Принципи міжнародної координації у сфері термінів.

Процес інтерслов'янізації термінів.

- Обсяг самостійної роботи здобувачів: 3 години.

Опрацювання матеріалу практичного заняття. Формування питань до викладача.

Тема 13. Спеціальні терміни та загальновживана лексика

Форма занять: лекція, самостійна робота.

- Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): мультимедійне обладнання.

Загальновживана лексика як джерело твірних ресурсів у процесі термінотворення. Структурно-словотвірна система загальновживаної лексики як основа для побудови системи термінів. Мікросистема фахових термінів як складова лексичного складу мови на лексико-семантичному рівні.

Транссемантизація термінів і їх детермінологізація у сфері загальновживаної лексики.

- Обсяг самостійної роботи здобувачів: 6 годин.

Опрацювання матеріалу практичного заняття. Формування питань до викладача.

Модульний контроль 2

- Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).

- Обсяг аудиторного навантаження: 2 години

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

- Обсяг самостійної роботи здобувачів – за необхідністю.

Підготовка до модульного контролю.

5. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом

6. Методи навчання

Словесні, наочні, практичні методи.

7. Методи контролю

Поточний контроль (опитування, перевірка виконаних завдань, тест), проміжний контроль (модульні контрольні роботи), підсумковий контроль (залік).

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
<i>Змістовний модуль I</i>			
Виконання і захист практичних робіт	0...3	12	0...36

Модульний контроль	0...14	1	0...14
<i>Змістовний модуль 2</i>			
Виконання і захист практичних робіт	0...3	12	0...36
Модульний контроль	0...14	1	0...14
За семестр			0...100

Прийнята шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка для заліку
90-100	зараховано
75-89	
60-74	
01-59	не зараховано

Залік проводиться у вигляді тестування. Тест складається з 16 питань закритого типу (за правильну відповідь на одне питання здобувач отримує 5 балів) та двох питань відкритого типу (максимальна кількість балів за відповідь на одне питання – 10).

Під час складання семестрового заліку здобувач має можливість отримати максимум 100 балів.

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Задовільно (60-74) – Недостатньо знає головні етапи становлення термінології, завдання та перспективи розвитку термінології, типологію (предметно-функціональну та лексико-граматичну) термінології, способи термінотворення та джерела поповнення термінології; недостатньо уміє розрізняти наукові терміни та номени, науково-номенклатурну символіку, визначати структуру терміна і встановлювати його походження, а також виявляти співвіднесеність денотата та сигніфіката у термінології, виявляти терміни в невласливих їм контекстах та визначати їх стилістичну функцію, розрізняти основні семантичні процеси та лексико-семантичні групи, описувати термінологічну систему.

Добре (75-89) – На достатньому рівні знає головні етапи становлення термінології, завдання та перспективи розвитку термінології, типологію (предметно-функціональну та лексико-граматичну) термінології, способи термінотворення та джерела поповнення термінології; уміє розрізняти наукові терміни та номени, науково-номенклатурну символіку, визначати структуру терміна і встановлювати його походження, а також виявляти співвіднесеність

денотата та сигніфіката у термінології, виявляти терміни в невласивих їм контекстах та визначати їх стилістичну функцію, розрізняти основні семантичні процеси та лексико-семантичні групи, описувати термінологічну систему.

Відмінно (90-100) – Знає головні етапи становлення термінології, завдання та перспективи розвитку термінології, типологію (предметно-функціональну та лексико-граматичну) термінології, способи термінотворення та джерела поповнення термінології; уміє розрізняти наукові терміни та номени, науково-номенклатурну символіку, визначати структуру терміна і встановлювати його походження, а також виявляти співвіднесеність денотата та сигніфіката у термінології, виявляти терміни в невласивих їм контекстах та визначати їх стилістичну функцію, розрізняти основні семантичні процеси та лексико-семантичні групи, описувати термінологічну систему. Відпрацьовано й захищено всі практичні роботи.

9. Політика навчального курсу

Відпрацювання пропущених занять відбувається відповідно до розкладу консультацій за попереднім погодженням з викладачем. Питання, що стосуються академічної доброчесності, розглядає викладач або за процедурою, визначеною у Положенні про академічну доброчесність.

10. Методичне забезпечення та інформаційні ресурси

1. Симоненко Л.О. Українське термінознавство кінця ХХ-початку ХХІ ст. Стан і перспективи розвитку / Л. О. Симоненко // Мовознавство : науково-теоретичний журнал ін-ту мовознавства ім. О.О. Потебні та українського мовно-інформ. фонду НАНУ. 2018. № 3. С. 39-47 .

2. Сотнікова О. Б. Термінознавство : навч. посіб. / О. Б. Сотнікова ; М-во освіти і науки України, Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харк. авіац. ін-т". Харків. Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харк. авіац. ін-т", 2008. - 47 с.

3. Навчально-методичне забезпечення дисципліни "Термінознавство" для бакалаврів / Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харків. авіац. ін-т" ; розроб: М. Л. Гелетка. Харків, 2019. 6 с.
<http://library.khai.edu/library/fulltexts/doc/Terminoznavstvo.pdf>

4. Навчально-методичне забезпечення дисципліни "Термінознавство" для бакалаврів / М-во освіти і науки України, Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харків. авіац. ін-т", Каф. прикладної лінгвістики (№ 703) ; розроб. М. Л. Гелетка. - Харків. - Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харків. авіац. ін-т", 2020. 6 с.
http://library.khai.edu/library/fulltexts/doc/MZ_B_035/MZ_B_035_Term_noznavstvo_2020.pdf

11. Рекомендована література

Базова

1. Кузнєцова І. В. Конспект лекцій з курсу «Термінологія» для студентів 4 курсу спеціальності «Переклад» для усіх форм навчання. Ч. 1. Запоріжжя : ЗНТУ, 2018. 78 с.

2. Кузнєцова І. В. Конспект лекцій з курсу «Термінологія» для студентів 4 курсу спеціальності «Переклад» для усіх форм навчання. Ч. 2. Запоріжжя : ЗНТУ, 2019. 78 с.

Допоміжна

1. Кузнєцова І.В. Аналіз вживання англійських термінологізмів у когнітивному аспекті // Наукові записки Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя. Серія: Філологічні науки». Ніжин, 2017. С. 68-71. Index Copernicus
2. Кузнєцова І. В. Особливості перекладу метафор-неологізмів в текстах англomовної преси // Науковий вісник херсонського державного університету. Серія лінгвістика. Випуск. Херсон:ХДУ, 2018 . С. 67-75. Index Copernicus
3. Куц Є.О., Кузнєцова І.В. Переклад галузевих науково-технічних текстів: навчальний посібник. Запоріжжя : Кругозір, 2015. 360 с.

ДОДАТОК (обов'язковий)

Перелік галузей знань, спеціальностей та освітніх програм, за якими відбувається підготовка здобувачів в університеті

Галузі знань: 02 Культура і мистецтво, 03 Гуманітарні науки, 05 Соціальні та поведінкові науки, 07 Управління та адміністрування, 08 Право, 10 Природничі науки, 11 Математика та статистика, 12 Інформаційні технології, 13 Механічна інженерія, 14 Електрична інженерія, 15 Автоматизація та приладобудування, 16 Хімічна та біоінженерія, 17 Електроніка та телекомунікації, 19 Архітектура та будівництво, 27 Транспорт, 28 Публічне управління та адміністрування, 29 Міжнародні відносини

Спеціальності: 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа, 035 Філологія, 051 Економіка, 053 Психологія, 071 Облік і оподаткування, 072 Фінанси, банківська справа та страхування, 073 Менеджмент, 075 Маркетинг, 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, 081 Право, 101 Екологія, 103 Науки про Землю, 113 Прикладна математика, 121 Інженерія програмного забезпечення, 122 Комп'ютерні науки, 123 Комп'ютерна інженерія, 124 Системний аналіз, 125 Кібербезпека, 126 Інформаційні системи та технології, 131 Прикладна механіка, 133 Галузеве машинобудування, 134 Авіаційна та ракетно-космічна техніка, 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка, 142 Енергетичне машинобудування, 144 Теплоенергетика, 151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології, 152 Метрологія та інформаційно-вимірвальна техніка, 153 Мікро- та наносистемна техніка, 163 Біомедична інженерія, 172 Телекомунікації та радіотехніка, 173 Авіоніка, 193 Геодезія та землеустрій, 272 Авіаційний транспорт, 274 Автомобільний транспорт, 281 Публічне управління та адміністрування, 292 Міжнародні економічні відносини

Освітні програми: Інформаційна, бібліотечна та архівна справа, Прикладна лінгвістика, Економіка підприємства, Психологія, Облік і оподаткування, Фінанси, банківська справа та страхування, Менеджмент, Логістика, Управління проектами, Маркетинг, Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, Право, Екологія та охорона навколишнього середовища, Космічний моніторинг Землі, Обчислювальний інтелект, Інженерія програмного забезпечення, Інформаційні технології проектування, Комп'ютеризація обробки інформації та управління, Інтелектуальні системи та технології, Комп'ютерні технології в біології та медицині, Комп'ютерні системи та мережі, Програмовні мобільні системи та Інтернет речей, Системне програмування, Системний аналіз і управління, Безпека інформаційних і комунікаційних систем, Інформаційні системи та технології підтримки віртуальних середовищ, Розподілені інформаційні системи, Штучний інтелект та інформаційні системи, Динаміка і міцність машин, Роботомеханічні системи та логістичні комплекси, Комп'ютерний інжиніринг, Авіаційні двигуни та енергетичні установки, Безпілотні літальні комплекси, Проектування та виробництво композитних конструкцій, Проектування, виробництво та сертифікація авіаційної техніки, Ракетні двигуни та енергетичні установки, Супутники, двигуни та енергетичні установки. Інженерно технічний переклад, Технології виробництва авіаційних двигунів та енергетичних установок, Комп'ютерно-інтегроване управління в енергетиці, Нетрадиційні та відновлювані джерела енергії, Газотурбінні установки і компресорні станції, Енергетичний менеджмент, Інженерія мобільних додатків, Комп'ютерні системи технічного зору, Комп'ютерні технології проектування та виробництва, Комп'ютерно-інтегровані технологічні процеси і виробництва, Інтелектуальні інформаційні вимірвальні системи, Якість, стандартизація та сертифікація, Мікро- та наносистемна техніка, Біомедична інженерія, Інформаційні мережі зв'язку, Радіоелектронні пристрої, системи та комплекси, Системи автономної навігації та адаптивного управління літальних апаратів, Геоінформаційні системи і технології, Інтелектуальні транспортні системи, Технічне обслуговування та ремонт повітряних суден і

авіадвигунів, Автомобілі та автомобільне господарство, Публічне управління та адміністрування, Міжнародна економіка